

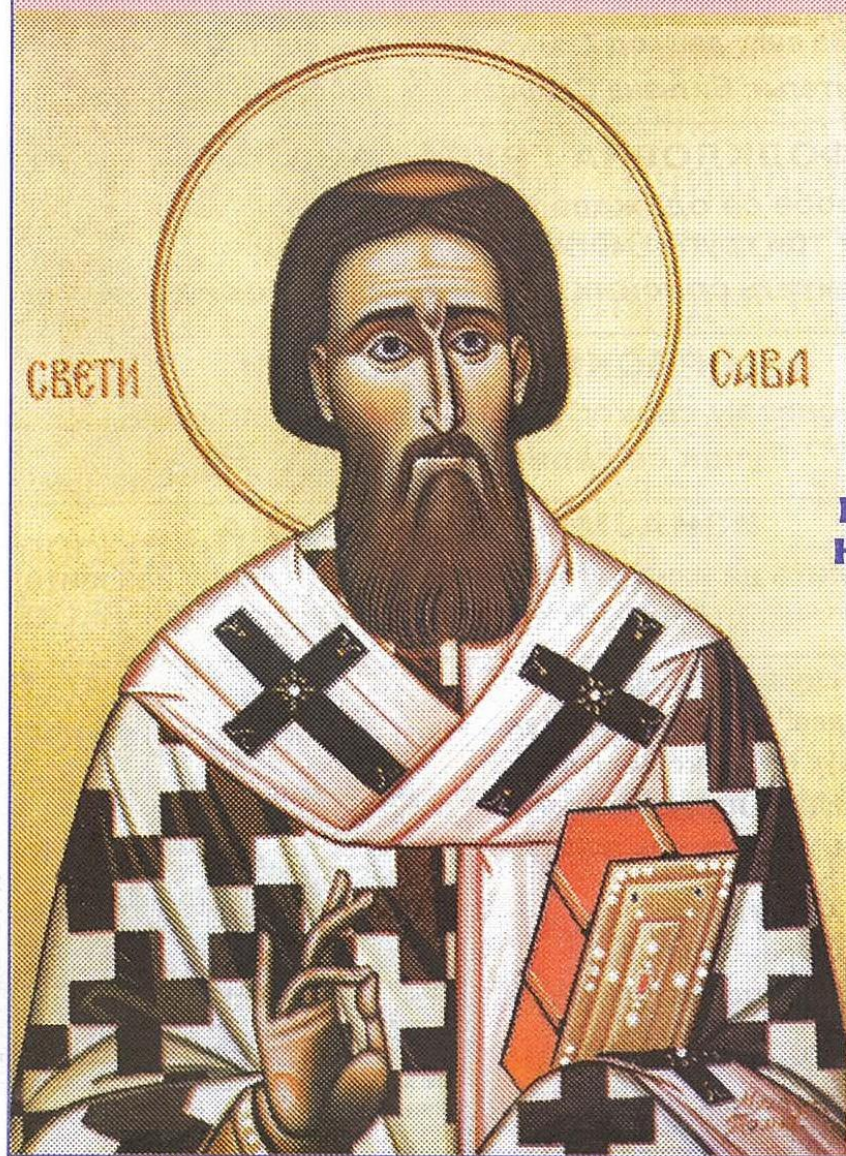
СВЕТОСАВНИК

СРПСКЕ ПРАВОСЛАВНЕ Ц.Ш.О.

“СВЕТИ САВА”

212. Diamond Creek Rd. GREENSBOROUGH, VIC. 3088

Црква
Светог
Саве
слави
своју
Крсну
славу у
недељу
4. 2.
2000.
Служи
Владика
Никанор

Мир
Божји –
Христос
се роди!

Срећна
нова
2001.
година!

СВЕТОСАВНИК

СВЕТОСАВНИК

Излази тромесечно: за Божих, Васкрс, Видовдан и Крстовдан
с благословом Њ. П. Епископа Г. Никанора

Издање Српске Православне ЦШО "Свети Сава", Мелбурн
Уређује и умножава протојереј-ставрофор Драгомир Шиповац

СРПСКА ШКОЛА "СВЕТИ САВА"

Настава се одржава петком вече:

За већу децу од 7,30 - 8,30 за мању од 8,30 - 9,30

Учитељи: Биљана Сворцан и о. Драгомир Шиповац

ФОЛКЛОРНА ГРУПА "АВАЛА"

Пробе се одржавају петком вече у 7,30
у три групе: мали, средњи и велики.

Учитељ српских игара: Никола Јовић

СРПСКИ ПЕНЗИОНЕРИ

се састају сваког уторка од 10 - 3. по подне.

Ручак се сервира тачно у 1. сат.

ИЗНАЈМЉИВАЊЕ САЛА

Ако желите да изнајмите велику или малу салу назовите:

Вито Обрадов: 9435 6227

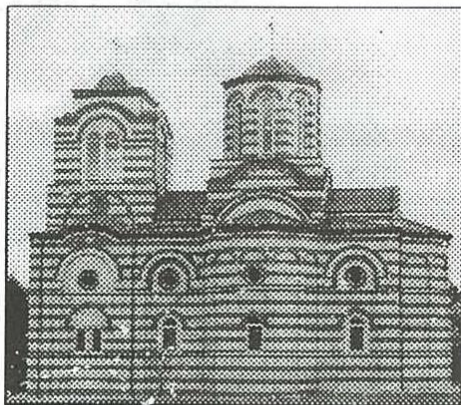
Богослужења у цркви
"Свети Сава" - Greensborough
одржавају се сваке недеље и
заповедног празника са
почетком у 10. часова изјутра

Свештеник:

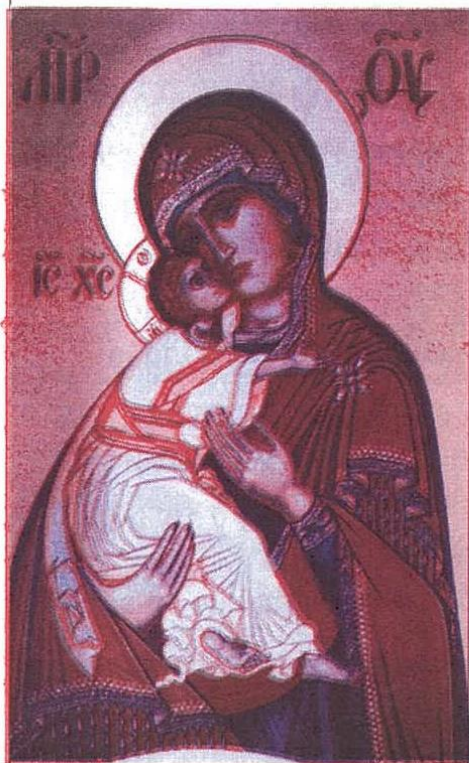
протојереј-ставрофор
Драгомир Шиповац: 9432 3048

Председник:

з. Илија Чубрило: 9459 5552

Црква Светог Саве - Нова Лазарица

Драга браћо и сестре,
Честирамо вам
радосне празнике
Рождества Христова,
молећи се Богу да
нам свима подари
свој Божански мир, да
би очишћени од
превеликог греха
могли достојно да
славимо ове велике
предстојеће дане.

Овог Божића
прослављамо 2000 година откако се Син
Божији родио од Пресвете Дјеве Марије
у градићу Витлејему. Докажимо својим
понашањем да се Он и за нас родио и да
Га заиста носимо у својим душама.

Честитамо вам и ново 20001. љето, и
дај Боже да буде благословено и успешно!

МИР БОЖЈИ – ХРИСТОС СЕ РОДИ!
ВАИСТИНУ СЕ РОДИ!

о. Драгомир са управом ЦШО

РАСПОРЕД БОГОСЛУЖЕЊА

ЈАНУАР 2001

СУБОТА 6	БАДЊИ ДАН	Вечерње и освећење Бадњака у 7. увече
НЕДЕЉА 7.	БОЖИЋ	Св. литургија у 10. часова
УТОРАК 9.	СВ. СТЕФАН	Св. литургија у 9. сати и резање славских колача
НЕДЕЉА 14.	СВ. ВАСИЛИЈЕ и ОБРЕЗАЊЕ ГОСПОДЊЕ	Св. литургија у 10. сати
ПЕТАК 19.	БОГОЈАВЉЕЊЕ	Св. литургија у 10. и Велико водоосвећење. Молимо вас понесите флашице за водицу.
СУБОТА 20.	СВ. ЈОВАН	Св. литургија у 9. сати и резање Славских колача
НЕДЕЉА 21		Св. Литургија у 10. сати
СУБОТА 27.	СВ. САВА	Нема службе, иде се у манастир
НЕДЕЉА 28.		Нема службе, иде се у манастир

ФЕБРУАР 2001

НЕДЕЉА 4.	ПРОСЛАВА СВЕТОГ САВЕ - ЦРКВЕНА СЛАВА	Св. архијерејска литургија у 10. часова. Служи Њ.П. епископ Г. Никанор
НЕДЕЉА 11.	О БЛУДНОМ СИНУ	Св. литургија у 10. сати
СУБОТА 17.	<u>ЗАДУШНИЦЕ</u>	Св. литургија у 10. сати
НЕДЕЉА 18.	МЕСОПУСНА	Св. литургија у 10. сати
НЕДЕЉА 25.	ПОКЛАДИ	Св. литургија у 10. сати

СРПСКА ЦРКВА У НОВИМ ЗБИВАЊИМА

Србија је опрала образ!

Српски народ је скинуо са себе комунистички жиг и на путу је, искрено се надамо, да опет ствара православну Србију.

Да не би преуранили са закључцима, али да не би били и превише песимисти, најбоље је да се хронолошким редом представи ток збивања у Србији у време пред изборе и после избора 24. септембра 2000. и улогу Цркве.

Од почетка се видело да ће копља укрстити Милошевић и Коштуница. Испитивањем јавног мјења, рачунало се да има предност Коштуница, и поред апсолутне контроле телевизије и државних новина од стране СПС.

Комунисти су се тада досетили да потраже своје слуге у највишим круговима Српске цркве, па су тако пронашли епископа милешевског Филарета, да на телевизији и у Политици велича Милошевића.

Патријарху Павлу треба одати дужно поштовање, што је одмах сутрадан 19. септембра 2000. године саопштио јавности у име Светог архијерејског синода СПЦ актом Син бр.1939.:

“Забринуту због свеукупне ситуације у нашем народу у Отаџбини, Свети архијерејски синод је у седници својој од 15. септембра ове године, апеловао на све учеснике да максимално допринесу да избори протекну у поштену огледању воље народа и међусобној толеранцији, на јеванђелским и општепризнатим цивилизацијским и демократским принципима.

Свети архијерејски синод, исто тако, апеловао је на актуелне представнике власти да се уздрже од притисака, који у предизборној кампањи застрашују народ да слободно и по својој савести изабере власт која ће бити призната од свих у земљи и ван ње.

Зато истине ради, истичемо да смо изненађени оним што је Његово Преосвештенство Епископ милешевски Г. Филарет изјавио јуче на телевизији а што је данас пренела Политика.

Још износимо да изјава Преосвећеног Епископа Г. Филарета није став Српске православне цркве него његово приватно мишљење које, као такво, не обавезује ни епископе, ни свештенике, ни вернике Православне светосавске Цркве”.

ПОСТИЗБОРНА КРИЗА

Избори су одржани. Коштуница је добио више од 50% гласова, али Милошевићева Изборна комисија није хтела да саопшти истину, због чега је дошло до великог бунта у свим местима Србије.

Међу првима су се огласили честиткама и признањима Патријарх Павле, Престолонаследник Александар и Хиландарски монаси:

СВЕТИ АРХИЈЕРЕЈСКИ СИНОД С.П.Ц.

Број 2025

28. септембра 2000. године

у Београду

*Господину др. Војиславу Коштуници,
изабраном председнику Југославије*

У знак радости што су председнички, парламентарни и локални избори у нашој Отаџбини, 24. септембра ове 2000. године, протекли мирно и достојанствено, Свети архијерејски синод СПЦ позива др. Војислава Коштуницу и све његове саизабранике да приликом преузимања управе Државом, њеним Парламентом и општинама, то чине исто тако мирно и достојанствено.

Достојанствено и на основу добијених резултата који су доказ поверења народа коме припадају. Достојанствено и одговорно у апсолуном смислу речи, јер знамо да је овај народ,

често страдајући, увек мислио на своју слободу.

Зато, данас када и практично доживљава жељену слободу, његови избраници не смеју дозволити да, због свог понашања, суза жалосница ороси било чије лице.

Само у том случају, Господар Неба и Земље, у Светој Тројици - Оцу, Сину и Светоме Духу, благословиће почетак и Ваш даљи рад и услышити молитве Православне Цркве Светосавске, на челу са њеним Патријархом.

ПАТРИЈАРХ ПАВЛЕ

ПОРУКА ИЗ ХИЛАНДАРА

"Народе српски, радујемо се вашој победи јер је она знак милости Божије да вас избави из руку безбожника.

Господ се разгњеви што народ крете за лажним царем и лажним пророком са Газиместана, сиђе са његовог пута и допадне дубоке пропасти.

Што је дубља пропаст то је и нада у спасење већа, тајна је крста његовог и та нада народу нашем јави се на Крстовдан чиме Господ прихвати да иако смо народ грешан да смо и народ покајања.

Ми светогорски монаси и скушеници и даље ћемо се молити Господу да настави духовни препород народа нашег и да се у нашој Отаџбини свира наша химна, врати наш грб, виори наша застава и у први српски дом врати његов домаћин".

ПРЕСТОЛОНАСЛЕДНИК АЛЕКСАНДАР је такође упутио захтев Милошевићу да преда дужност новоизабраном председнику Коштуници и додао да се : "не сме дозволити да се патња, немаштина и изолација српског народа продуже". Принц је још навео да се Коштуници и његовој влади "мора дозволити да одмах приону на посао и почну спровођење демократских реформи у циљу опстанка народа и за добро свих грађана".

Сви ови апели и признања остали су без одговора. Народ је све више постајао нестрпљив.

Новоизабрани предсеник је Патријарху послао следећи одговор:

Ваша Светости,

Захваљујући Вам што сте ме пре два дана онако љубазно, мада без претходног договарања, примили. Желео бих да Вам изнесем неколика своја уверења у погледу очинских захтева који су мени и мојим саизабраницима упућени у данашњем саопштењу Светог архијерејског синода.

Пре свега, можете бити сигурни да ће сваки корак који ћу предузети бити миран и, колико је год то у мојој невеликој моћи, достојанствен. Надам се да ми верујете када кажем да ми је, за ову нашу напаћену земљу и наш страдални народ, до мира стало колико и до слободе.

Надам се да ми верујете и када кажем да ћу се трудити да се понашам крајње одговорно, стално имајући на уму Новозаветне поруке.

Верујем да ми Ваша Светост неће замерити што ћу и наредних дана бити слободан да затражим помоћ у промишљању даљих мера у одбрану изборне воље грађана. Одговорност је уистину велика за плећа иједног обичног смртника и зато ће ми ваш очински савет бити драгоцен.

Ваш

В. Коштуница

ПЕТИ ОКТОБАР 2000

У Београду се скупио милион Срба на улице према Скупштини. Владала је неизвесност. Хоће ли војска и полиција поступити по наређењу или ће устукнути кад види толики народ, упоран и пркосан.

Патријарх Павле моли, позива и опомиње:

“Пошто су председнички парламентарни и локални избори у нашој Отаџбини 24. септембра 2000. године показали народну вољу то позивамо све да мирно и достојанствено прихвате њихове резултате.

Апелујемо на војску и полицију да учине све што до њих стоји да до смене власти дође на миран, достојанствен и цивилизован начин, да очувају свој образ пред народом и пред светом.

Зато позивамо све одговорне и добронамерне људе - сада на власти, као и оне ван ње, да максимално допринесу да не дође до нереда и приливања братске крви.

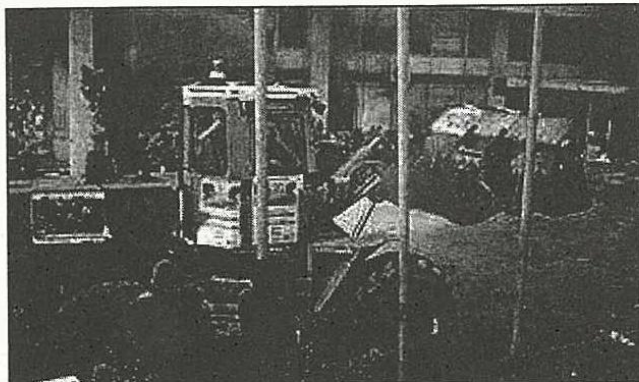
*Патријарх српски Павле
5. октобар 2000.*

Војска се није мешала, полиција је била суздржана у приличној мери. Народ је захтевао признавање избора, а Изборна комисија је давала опречне резултате, одређујући да се опет бира председник Југославије 8. октобра. Коштуница и ДОС нису хтели да омаловажавају вољу народа и траже да се објави истина. А до истине је некад тешко доћи. Понекад мора и пречицом.

Удар је био на центре моћи: Скупштину и телевизију РТС. Полиција је бацала сузавац. Чули су се пуцњи, а народ је

наваљивао. Најзад је продро у Скупштину. Почела је ватра у подруму и проширила се. Срећом, убрзо је у г а ш е н а . Демонстранти су Скупштину окупирали. Са њеног балкона се завиорила српска

застава, и виорила се целу ноћ.

Ускоро је пала и "ТВ Бастиља", која од свога оснивања ради на штету сопственог народа. За овај подухват најзаслужнији су Чачани са својим вођом Вељом

Илићем. Они су дошли спремни за тај дан. Повезли су багер и са њим прокрчили врата.

Комунисти, видећи да им је дошао крај, јер су им крила моћи поломљена, коначно признају победу Војислава Коштунице.

Исту вече се на телевизији обраћа народу Небојша Човић и каже:

"Поштовани грађани Србије и СРЈ припала ми је част, а имам и лично задовољство да вам се обратим у овом историјском тренутку и да вам саопштим оно што сте дуго очекивали. Србија је од овог тренутка слободна земља. Она припада свима вама, она припада пре свега својим грађанима, Европи и свету. Данас је у Београду народ Србију вратио себи. Дошли су грађани из свих крајева да учествују у том значајном и крупном историјском послу, како би спровели вољу народа исказану 24. сеп-тембра..."

Ускоро се на телевизији појавио и др. Војислав Коштуница. То је народ охрабрило и обрадо-вало. Видело се да је упорност и истрајност успела. Али, свако је осећао подсвесну бојазан. Шта ако изађу тенкови и направе преврат?

Хвала Богу, тога није било.

Патријарх, имајући више наде у Бога, него у било кога, обраћа се народу да дођу 6. октобра пред храм Светог Саве

на Врачару, да се одслужи молебан "за спас и помирење српског народа".

РЕЧ ЗАХВАЛНОСТИ СРПСКОГ ПАТРИЈАРХА

После одслуженог молебна, Патријарх се обратио народу:

"Драга браћо и сестре,

Помолисмо се Богу, једином Дародавцу мира и љубави, да мир, љубав и братску слогу умножи у нама и међу нама, посебно ових дана када наша Држава треба да доживи свенародни преображај, укидање санкција и везу са светом што смо сви желели и очекивали тако дуго. Молили смо се, исто тако, да нам подари дар покајања, праштања и помирења, а искорени из ума и срца сваку помисао на мржњу, освету и сукобе.

Благодаримо свој верној деци Српске православне цркве што су показала толико потребну одговорност у овом тешком времену, послушавши Наше савете и апеле Светог архијерејског синода Српске православне цркве.

Молимо се Богу да прими у Царство небеско душе јуче несретно пострадалих, а онима који су лакше и теже повређени подари што брже оздрављење.

Молимо се Богу да у данима који су пред нама сви поступамо у духу Христових речи: Што не желите себи не чините другоме и да нам свима подари јеванђелску храброст, чојство, мудрост, одговорност, слогу, доброту и љубав.

Амин. Дај Боже, да тако буде.

ПРЕДСЕДНИК КОШТУНИЦА У ЗВАНИЧНОЈ ПОСЕТИ КОД ПАТРИЈАРХА

Деветог октобра 2000. године Њ.С. Патријарх Павле примио је председника Коштуницу у Патријаршији. Патријарх га примио очински, а како и неби, када му прилази како доликује сину свете Српске цркве.

Поводом тога Патријаршија је издала званично саопштење:

9. октобар 2000. године

Његова Светост Патријарх

примио Председника Југославије

Његова Светост Патријарх српски Г.

Павле примио је данас у Патријаршијском двору у Београду др. Војислава Коштуницу, председника СР Југославије.

У краћем разговору Његова Светост Патријарх и Господин Председник разменили су мишљења о важним питањима која се тренутно тичу односа Српске православне цркве и наше државе.

ДОЛАЗАК ПРЕСТОЛОНАСЛЕДНИКА

Радујући се доласку демократије, Престолонаследник је допутовао у Београд да лично честита Коштуници победу.

Прво је свратио у Патријаршију, где је у недељу 15. октобра био на пријему код Патријарха.

Глас Јавности овако описује тај сусрет:

"Његова Светост Патријарх српски Г. Павле примио је синоћ у Патријаршијско двору у Београду Његово Краљевско Височанство Александра Карађорђевића са супругом принцезом Катарином и сарадницима, члановима Крунског савета. Патријарх Павле је у разговору подсетио на промене које су се, захваљујући народној вољи, ових дана догодиле у нашој земљи.

- На представницима нове власти је да оправдају указано поверење. Наравно, неће то бити лако, јер свака промена доноси одређене тешкоће, рекао је Патријарх Павле.

Захваљујући на срдечној добродошлици, престолонаследник Александар је истакао своју радост што је после више долазака данас дошао у слободну отаџбину. Он је посебно истакао своју оданост целе породице Српској православној цркви, која је кроз сву своју историју била уз народ.

Разговор Његове Светости и Престолонаследника вођен је на српском језику, док су Патријарх Павле и принцеза Катарина (која је, подсетимо, рођена у Грчкој) разговарали на грчком без преводиоца.

У каснијем обраћању новинарима пресетолонаследник Александар је говорио на српском, француском и енглеском језику.

РЕЗУЛТАТИ

Демонстрације су окончане. Пала је влада Србије. Народ видно задовољан. И, кад се све стишало, видело се да није много постигнуто. Постао је велики проблем како саставити владу СР Југославије. Коштуница, скоро да и није имао никакву власт, изузев спољне политике.

Значајно је поменути да је Патријарх примио начелника војске Југославије генерал-пуковника Небојшу Павковића 17. октобра, са кога састанка је дато саопштење:

"... Његова Светост Патријарх је поздравио госте и захвалио генералу Павковићу и Војсци Југославије на улози коју су имали у минувим догађајима. Даље је истакао, да се Српска православна црква и он лично надају да ће успостављање демократског поретка донети добро нашем народу и држави.

Начелник Генералштаба је Њ.С. Патријарху Г. Павлу пренео поздраве припадника Војске Југославије и захвалио на свему што је Српска православна црква учинила на смиривању стања у време и после избора. Посебно је захвалио на писму које му је упутио Свјатјејшиј Патријарх и нагласио да је Војска

поступала и да ће поступати искључиво у интересу народа и државе, у складу са Уставом. Он лично, као и његови сарадници, су знали каква је народна воља и ни једнога тренутка нису били у дилеми да ли је треба следити, јер се радило о судбини народа, државе и Војске.

Даљи разговор се водио по питању даље сарадње Српске православне цркве и Војске Југославије”.

ПРЕДСЕНИК КОШТУНИЦА У ЦРНОЈ ГОРИ

Средином октобра месеца Коштуница је посетио Црну Гору. Код Ђукановића је наишао на хладан пријем, док га је митрополит Амфилохије дочекао са свим почастима и уважавањем, као првог председника који је крштен.

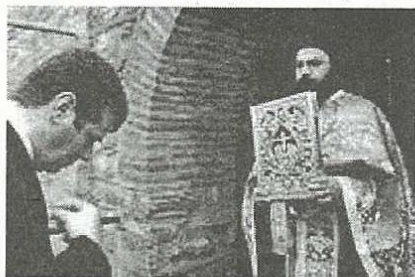
Ево шта је председник Коштуница изјавио за радио “Светигора” 17. октобра 2000. године:

“Ја сам, као и увек, дошао за духовни савет и окрепљење, па и политички савет. Али пре свега - духовни савет и окрепљење. Ја сам у ове изборе ушао са благословом Митрополита Амфилохија. Пошао сам од ћивота Светог Петра Цетињског и памтио сам то цело време и Митрополит Амфилохије ме је подсетио на то после моје изборне победе, али знао сам да сам захваљујући томе на овим

изборима и вољи народа победио...”

КОШТУНИЦА У ХИЛАНДАРУ

На славу манастира Хиландара - Ваведење, у понедељак 4. децембра председник Коштуница је са председником Владе Зораном Жижићем и многим министрима посетио овај најзначајнији српски манастир. Дочекан је са свим почастима од стране манастирског

братства, уз звуке свих манастирских звона.

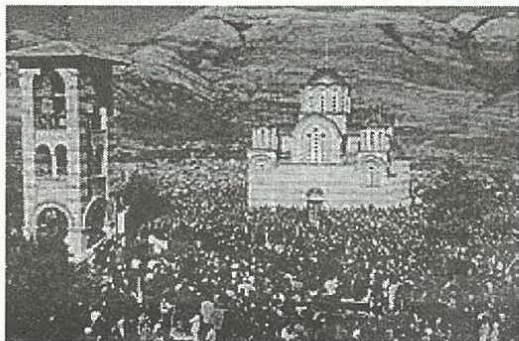
ШТА ЋЕ БИТИ ДАЉЕ

Све се бојимо да не буде по оној народној: "Тресла се гора, родио се миш".

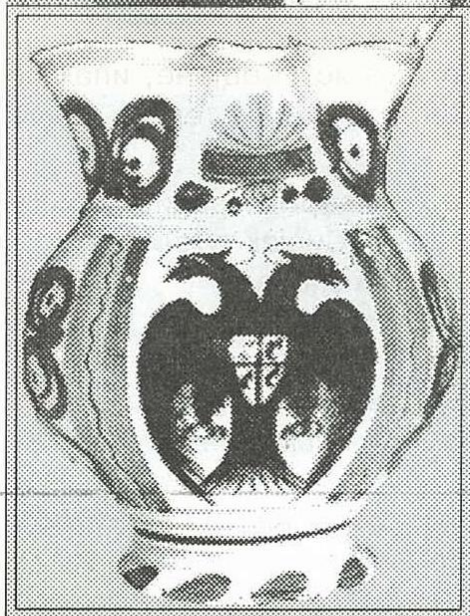
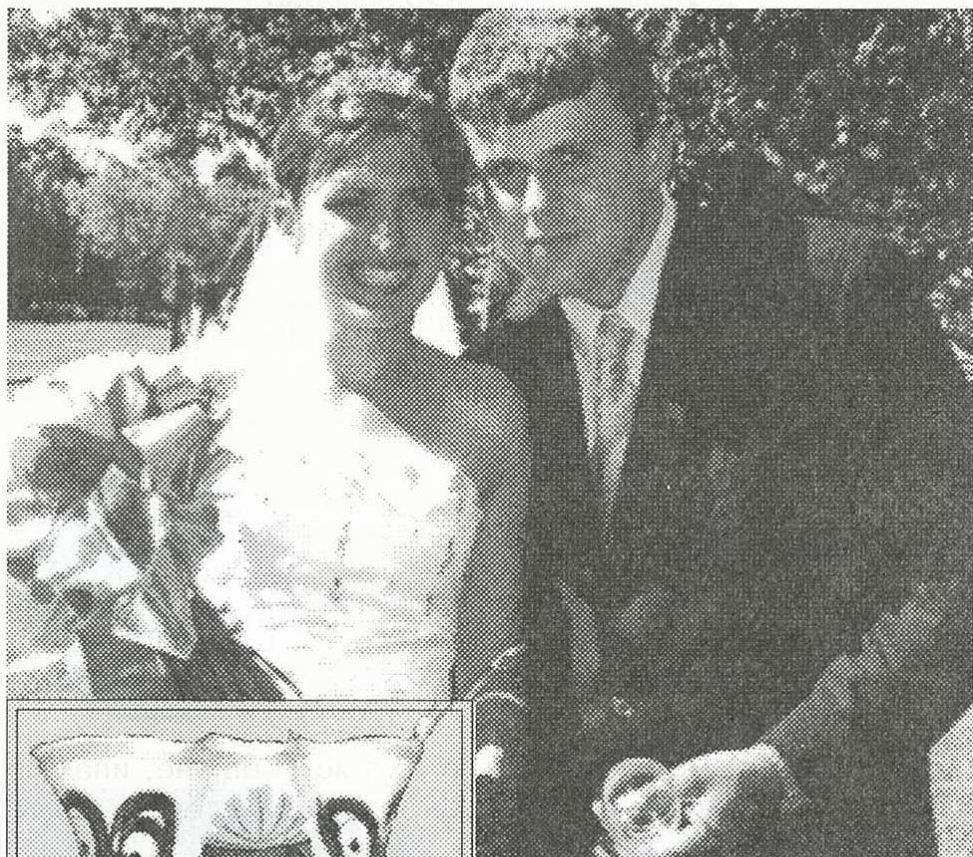
Заиста верујемо да је Коштуница добар човек и да ће се трудити да служи српском народу на најбољи могући начин. Само је питање, колика је његова моћ, и какав је квалитет његових сарадника.

Пошто нисмо надлежни да дајемо процјене, ипак се надамо да је ово почетак обнове, која ће захтевати много мудрости и способности.

Чини нам се да би за њега одговарале речи Владике Данила, када је са сетом говорио да је "Сирјак тужни без игђе икога", и да "Племе моје сном мртвијем спава".

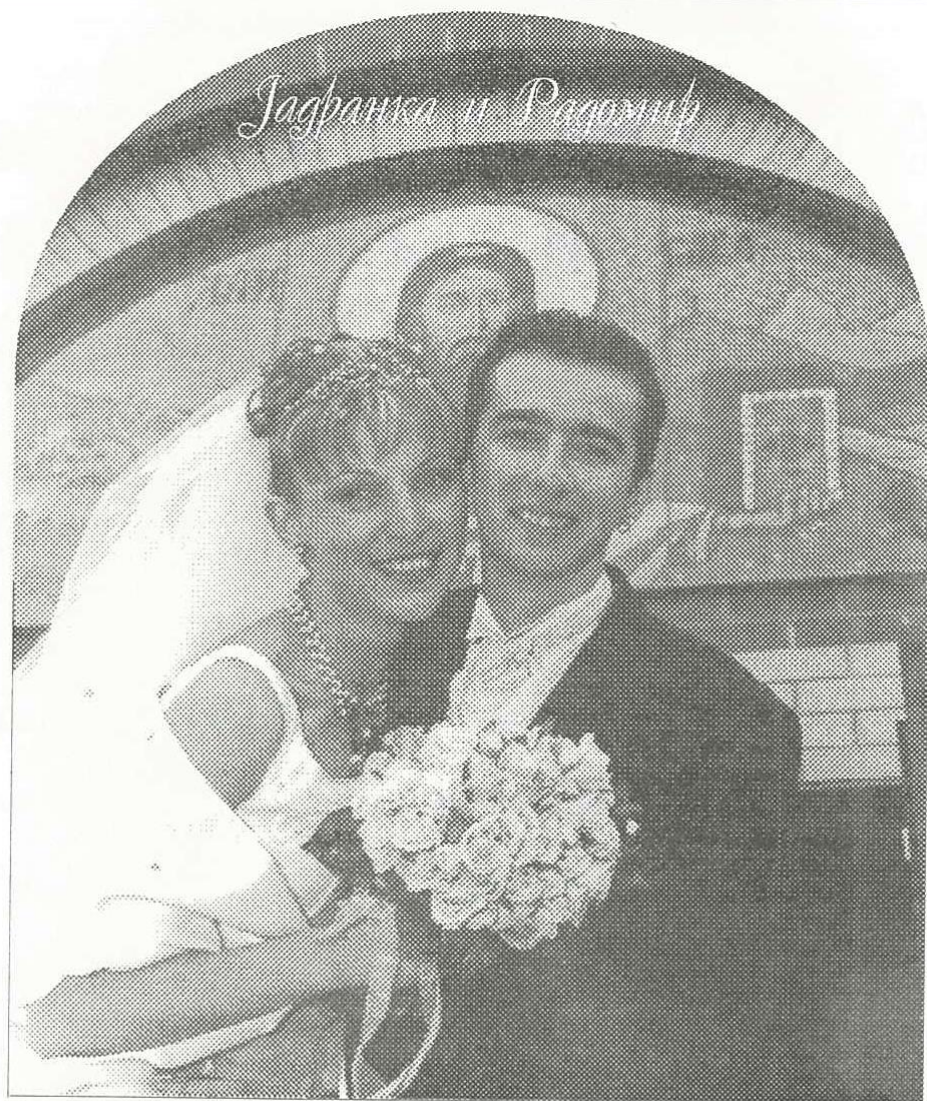

Требињска Грачаница у којој је сахрањен песник Јован Дучић, а сахрани је присуствовао и председник Војислав Коштуница, где га је причестио Патријарх српски Г. Павле.

ВЕНЧАЊЕ РИСТА И СНЕЖАНЕ

Ристо Милишић и Снежана Милинковић венчали су се у цркви Светог Саве 26. новембра 2000. године. Кум је био први комшија Марко Лугоња, а стари сват Милисав Радовановић. Нека је младенцима сретно и весело, а Шћепану и Ани честитамо снају.

На овој свадби Шћепан је наздравио сину и снаји из бардака који је био на венчању краља Александра 1922. године.

Ови наши дични младенци Радомир Дивљан и Јадранка Стојановић венчаше су у нашем светом храму 9. септембра 2000. године.

Младенцима честитамо склапање брака, молећи се Богу и Светом Сави да им љубав вечито траје. Такође честитамо Винки снају, а Нину и Верици зета.

Даће Бог, да до ова доба године обавимо и крштење!

АЗБУКА - ШТАМПАНА СЛОВА

Аа Бб Вв Гг Дд Ђђ Ее
Жж Зз Ии Јј Кк Лл Љљ
Мм Нн Њњ Оо Пп Рр
Сс Тт Ћћ Уу Фф Хх Цц
Чч Џџ Шш

Божић је најлепши дан у години.
Тада се родио Исус Христос.

Ја у школу идем
и добар сам ђак,
ко од школе бежи
много је opak.

Учите децо дан и ноћ,
знање је сила, знање је моћ!
Вук мења длаку, али не и ћуд.
Поље је пуно разног цвећа.

АЗБУКА - ПИСАНА СЛОВА

Аа Бб Вв Гг Дд Ее Жж

Зз Чч Јј Кк Лл Љљ Мм Нн

Њњ Оо Пп Рр Сс Тт Ћћ

Уу Фф Хх Цц Чч Џџ Шш

Божик је најлепши дан у години.

Тада се родио Исус Христос.

Ја у школу идем и добар сам ђак,

ко од школе бежи много је ојак.

Училиште децо дан и ноћ,

знање је сила, знање је моћ!

Вук тења глаку, али не и ћуд.

Поље је пуно разној цвећа, али највише

тиришу љубичице.

Нико не та штио Србин и паде,

Србин и па своју крсну славу...

**СА МИТРОВДАНСКОГ САБОРА
СРПСКОГ ФОЛКЛОРА У МЕЛБУРНУ 2000.**

Подлед на салу Светосавског дома - Greensborough

*Ћаташа Челебићанин, Петар Кулинчевић
и Даниела Јовановић*

Фолклорна група "Авала" - Гринзборо

Кореографи: Миливоје Стојановић, Јово Шобот и Никола Јовић

КОРЕОГРАФИ СА ТРОФЕЈИМА: Дража Стефановић, Никола Јовић, Миливоје Стојановић, Јово Шбот, Милорад Мећавин, и председник ЦШО "Св. Сава" Илија Чубрило са водитељицом програма Биљаном Сворцан

Гости из Сиднеја

Био је овај момак изузетак. Коса офарбана у жуто. Радо се сликао са ове две младе девојке из Ф.Г. "Шумадија"

Најмалађа фолклорна група из најмлађе црквено-школске општине из Френкстона са кореографом и вођом

СВЕТИ САВА

Ко удара тако позно у дубини ноћног мира
на капији затвореној светогорског манастира?
“Већ је прошло давно вече, и нема се поноћ хвата,
седи оци, калуђери, отвор’те ми тешка врата.
Светлости ми душа хоће, а одмора слабе ноге,
клонуло је моје тело, уморне су моје ноге.
Ал’ је крепка воља моја, што ме ноћас вама води,
да посветим живот роду, отаџбини и слободи.
Презрео сам царске дворе, царску круну и порфиру
и сад ево светлост тражим у скромноме манастиру.
Отворте ми часно оци манастирска тешка врата,
и примите царског сина к’о најмлађег свога брата”.
Зашкрипташе тешка врата, а над њима сова прну
и с крештањем разви крила и склони се у ноћ црну.
А на прагу храма светог, где се Божје име слави,
са буктињом упаљеном, настојник се отац јави.
Он буктињу горе диже, изнад главе своје свете,
и угледа, чудећи се, безазлено босо дете.
Високо му бледо чело, помршене густе власи,
али чело узвишено божанствена мудрост краси.
За руку га старац узе, пољуби му чело бледо,
а кроз сузе прошапута: “Примамо те мило чедо!”

***

Векови су прохујали од чудесне оне ноћи,
векови су прохујали и многи ће јоште проћи.
Ал’ то дете јоште живи, јер његова живи слава,
јер то дете беше Растко, син Немањин, Свети Сава.

Војислав Ј. Илић

Српске задужбине у Палестини
ПОЧЕЦИ НАШЕГ ЗАДУЖБИНАРСТВА У СВЕТОЈ ЗЕМЉИ

• Темеље српском задужбинарству у Светој земљи ударио је Свети Сава. Истина је, да имамо вести, и за време пре њега, да су српски владари слали богате прилоге светињама у Палестини, нарочито цркви св. Гроба. Али прве српске грађевине - задужбине подигао је Свети Сава •

Његова је жарка жеља била да обиђе света места у Палестини и да се поклони светињама у њима, још из младалачких дана. То је могао да оствари тек онда, када је уредио Српску цркву, а и државу, као архиепископ, 1229. год., када је дошао на краљевски престо његов синовац краљ Радослав. Онда је кренуо на своје прво поклоничко путовање, а 1234-35. год. био је на другом кад је обишао не само Палестину него и Синај, Египат, Вавилон и малу Јерменску.

Из података које имамо о тим путовањима видимо да то нису била само проста поклоничко-молитвена путовања, него да је и ту велики геније Светога Саве показао све своје организаторске способности. Он, наиме, ствара и тамо српске монашке оазе, као што их је створио и у Светој гори атоској. Види се да је желео да створи јаку везу свога народа са Светом земљом и хришћанским Истоком, да се и у Светој земљи спомиње српско име па да и на тај начин српски народ уђе у заједницу осталих православних народа.

У томе је потпуно успео. Стварно, везе са Јерусалимом, Лавром Светог Саве Освећенога. Синајом и осталим великим светињама Истока нису никада више престајале у српском народу, до наших времена. А давале су крупне плодове, биле снажене, и културно зрачиле и онда када је српска држава била нестала и српски народ стењао под тешким вековним ропством.

КАКО ЈЕ РОЂЕНА ИДЕЈА О СРПСКОЈ ОАЗИ

Када је Св. Сава стигао у Палестину, на свом првом путовању, најпре се у Јерусалиму поклонио светоме гробу и цркви Васкрсења, које је врло богато обдарио. Ту се већ спријатељио с патријархом Атанасијем који га је лепо примио. Затим одлази у Витлејем да се поклони месту рођења Спаситеља. Ту уписује своје родитеље, брата Стевана Првовенчаног и себе

као велике ктиторе у поменике, давши велике дарове.

Вративши се у Јерусалим, најпре посећује Сион, а затим “иверски” манастир св. Крста, југозападно од града. У томе манастиру, који још данас постоји као грчка Богословија, била је нарочито цењена светиња. Одмах после Сиона, где је кућа св. Јована Богослова и храм Силаска св. Духа, одлази на поклоњење баш у њега.

У томе манастиру Свети Сава долази на идеју да створи српску оазу. Свакако не због лепоте манастира, него због великог значаја светиње у њему. О светињи у томе манастиру Доментијан говори овако: и свету Литургију је служио на месту светог и чеснога дрвета, на коме су биле приковане пречисте ноге Божје, у цркви светог подножја Божјег. Он дакле говори о месту часног дрвета на којем су биле приковане ноге Господње. Место где је било часно дрво је Голгота. Но овде се не ради о Голготи, јер Доментијан изрично спомиње часну голготу, којој се одмах поклатио при св. гробу, као и при другом путовању, него се ради о неком другом “месту дрвета”. Карактеристично је и сам назив “подножје Господње”, који се налази и у једном од најстаријих српских описа Св. земље, такозваном “Бдињском зборнику” из 1360. год. Још и данас се манастир св. Крста, југозападно од Јерусалима (пола сата), кад се крене Витлејемским путем, везује са местом дрвета Господњег. Постоји предање да је ту расло оно дрво од којег је начињен крст Господњи, па се показује место у олтару, под престолом. “Кроз патос стоји једна рупа, која је одозго сребром окована, и ту долазе поклоници те љубе то место. Ту је било оно дрво, које је узето за крст Христов”.

“ПОДНОЖЈЕ ГОСПОДЊЕ” – ДРВО ИЛИ КРСТ?

Но у званичном опису Јерусалимске патријаршије, који је издан на заповест патријарха Атанасија 1838. год. вели се да је манастир подигнут на месту где је цар Ираклије поставио св. Крст када га је ослободио из руку Перзијанаца, по своме повратку из рата, да му се народ клања. Према томе место оковано сребром, у олтару, о коме говори и митрополит Михаило, било место постављања крста Господњег, Розов због тога, закључује да је “у доба светог Саве главна његова светиња био крст, израђен налик на крст Господњи и утврђен на нарочитом положају”.

Мишљење Розова не може бити тачно. Јер да је ту био постављен крст “израђен налик на крст Господњи” он не би био никаква нарочита

светиња, јер нема никакве везе са Христом. Онда би према тој логици сви крстови по црквама јерусалимским, или другде, имали нарочити значај. А да је ту био постављен крст, он би и данас био постављен и стајао би. А тога нема и ако се манастир зове св. Крста. - Доментијан говори “о месту дрвета на коме су биле приковане ноге Господње” и “подножју крста” што је врло карактеристично. Могло се узети да је и у Доментијаново, односно Савино, време, већ било живо предање, да је ту расло дрво од којег је сачињен крст, али онда зашто се зове “подножје”?, када би требало крста? Према свему, изгледа, да се ради о светињи која је везана за ноге Христове.

Доментијан, наиме, некако не спомиње приковане руке, него само “пречисте ноге”. А по јеванђељима, св. оцима, као и у црквеним песмама говори се о прикивању на крст руку и ногу Христових, и обично се говори у стихирама о пречистим рукама раширеним или прикованим на крст, а никако о ногама. А овде се нарочито баш то наглашава, као што то и само име цркве “подножје Господње” сведочи.

То управо наводи на мисао да је у манастиру била нарочита светиња, везана за ноге Христове, а то је могло бити или доњи део крста, на којем су биле приковане ноге, или попречно дрво, доња пречага између ногу, о који су се насањале ноге Христове. Према томе је у манастиру био део дрвета крста Господњег на којем су биле ноге Христове и због тога “подножје Господње”.

ПРВА НАША ОАЗА У СВЕТОЈ ЗЕМЉИ

То је била нарочита светиња, много поштовања тако да и Свети Сава решава да и сам остане у њему. Значи да је код њега већ потпуно дозрела идеја о стварању једног српског духовног центра у Јерусалиму. При томе је свакако, бирао место значајно и много поштовано, због светиње у њему. Он због тога подиже у манастиру конаке за себе и своју пратњу, као и за српске калуђере које је мислио слати: “и ту много злато даст на братство и на сзданије полат јему”. Тешко да се био решио да остане сасвим у Палестини, него пре да ту буде српско свратиште њему и Србима. Те палате су прва српска задужбина у Јерусалиму и Палестини. О њима и Доментијан с поносом говори.

Ту је заиста била створена српска монашка оаза, која је дуги низ година постојала и вршила своју мисију. О томе сведоче многобројне српске

рукописне књиге, које су биле у томе манастиру све до 1888. године, када су у јулу, на заповест јерусалимског патријарха пренете из манастирске библиотеке у Патријаршију. О томе сведоче и српске иконе још сачуване у манастиру.

др Душан Глумац

— — —

ПЛОДНО ТРОМЕСЕЧЈЕ

Ово тромесечје је заиста вредно белешке и помена. Осим редовних богослужења и уобичјених делатности где мањи број браће и сестара редовно обавља послове, доста се и “видљиво” обавило.

Улазне степенице у цркву су обложене гранитом, што је коштало \$13.000. Такође је обложен и темељ цркве са истим каменом.

Уметник Андреј прилази крају са живописањем плафона.

Мида Јеремић је поклонио 8. решетака за звонару у вредности од \$ 1700. и галванисовао их, док је Драган Николић направио и поклонио “бракетс” да се причврсте изнутра прозора. Тако ћемо сада моћи да отворимо прозоре, без бојазни да ће птице улазити.

Ђорђе Ерић је поклонио месинг за облагање 4 свећњака у цркви у вредности од \$ 3000. Он нас такође снабдева са папиром за Светосавник, већ дужи низ година.

Коначно је наручен “перспекс поликарбонат” за стакла на цркви, да се заштите фреске од штетних сунчаних зракова.

Добијена је дозвола да се изпод бине направи двособан стан.

Одмах по Божићу почеће се постављање “пејвинга” на стазе око цркве и испред цркве. Надамо се да ће за црквену славу и дочек Владике све бити сређено на опште задовољство.

Такође, да не заборавимо одати захвалност Колу српских сестара “Огњена Марија” које су својим трудом и вашом добротом скупиле \$ 25.000 у овој години и платиће живописање плафона у цркви.

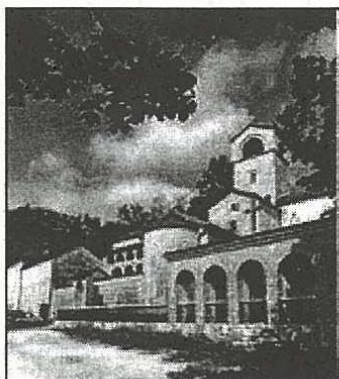
Да не заборавимо Николу и Наду Вујанић, као и Илију и Анђелију Чубрило што су дивно цвеће посадили, негујући га, да нам црквено имање изгледа право домаћински.

ИСТОРИЈАТ БЕЗУМЉА

Полувјековни антихришћански и антисрпски рад комуниста, имао је више манифестационих облика. Главна контура тог рада састојала се и састоји се у дробљењу Цркве српског народа у територијалном, административном, државном и националном смислу. Стварањем република у послеријатној Југославији, а на основу авнојевских одлука, створен је први услов за територијално и државно цијепање српског народа, које је остварено почетком деведесетих година, формирањем пет нових држава. Српски народ је тако био подијељен у четири државе: СР Југославију, Босну и Херцеговину, Хрватску и Македонију. Стварање републичких подвојености у послеријатном периоду пратила је и денационализација српског народа, тј. национално цијепање. Тако су створене, односно изведене из српског национа, три нове нације: црногорска, македонска и муслиманска. Процес етничког и државнотериторијалног цијепања српског народа и даље траје јер се у данашњици удара и на државну заједницу Србије и Црне Горе. Цијепање у државно-територијалном смислу пратило је цијепање и у вјерском смислу, јер је Српску Православну Цркву требало такође поцијепати. У класичном периоду комунистичке владавине, прво је створена “македонска Православна Црква”, која се поклапа са сада већ самосталном македонском државом и македонском нацијом, чиме је постигнуто потпуно расрбљавање Македоније: државно-територијално, национално и вјерско.

По истом шаблону се сада ради и са Црном Гором. Другим засиједањем АВНОЈ-а у Јајцу 1943. године, ударени су темељи федералној посебности Црне Горе, који су само потврђени после побједи комуниста у рату, на Трећем засиједању АВНОЈ-а 1945. године у Београду. Црна Гора постала је тако посебна Република у оквиру југословенске федерације. Ускоро је у Цетињу Уставотворна Скупштина Републике Црне Горе донијела и први Устав ове Републике, чиме је у потпуности заокружена државност Црне Горе у оквиру комунистичке Југославије, и то са правом самоопредјељења, до права отцјепљења. Значи, и у Устав Југославије, а и у Устав Републике Црне

Горе, уграђени су сепаратистички и разбијачки елементи у односу на југословенску државу. Године 1948, у Цетињу је такође одржан Први оснивачки конгрес Комунистичке партије Црне Горе, чиме је добијена и партијска посебност у оквиру Југославије. У исто вријеме је промовисана црногорска национална посебност, која је изражена и у пописима од 1948. и 1953. године, и у општој државној и партијској политици.

Сет политичких групација у Црној Гори у данашњици, на основу црногорске националне посебности, коју су изградили комунисти, јединствен је у томе, јер баштини достигнућа револуције у Другом свјетском рату, и она достигнућа која је изградила послеријатна комунистичка власт, а то су федерална посебност Црне Горе у оквиру Југославије, са националном посебношћу Црногораца. Водеће индивидуе тих партија и странака, такође су у породичном смислу из атеистичких и комунистичких породица, и саме су у комунистичком систему заузимале мање или више значајна мјеста у различитим ресорима државне управе или у Партији. Током полувјековне комунистичке владавине у Црној Гори, и сада, формиране су и формирају се изразито сепаратистичке организације и установе попут: Матице Црногорске, Црногорског ПЕН центра, Црногорског Хелсиншког комитета, Независног удружења књижевника ЦГ, или манифестације типа Цетињског бијенала и сл.

Круг потпуног расрбљавања, односно, расправослављења Црне Горе, треба да затвори и посебна црногорска и антисветосавска Црква. У неколико последњих година, формирана је гажењем и негирањем вјековног црквеног поретка и таква црквена квази организација, која је изабрала своје “Епископе”, иако, истина, без храмова, а са симболичним бројем “свештеника” (једним или двојцом, који су лишени чина и искључени из Православне Цркве). Агресивним

иступима у јавности, ова група расколника настоји да скрене пажњу на себе, а у томе има јавну подршку управо назначених сепаратистичких политичких групација, док званичне власти својим политичким калкуланством прешутно прелазе преко њихових активности дајући маха њиховом безакоњу.

У једном од претходних поглавља, наведена је активност групе свештеника из Митрополије Црногорско-приморске у првим послеријатним годинама, из које су се могле препознати сепаратистичке намјере, које су имале јасну подршку ондашњег комунистичког режима, те се такве активности могу сматрати као претеча или припрема ових данашњих. Међутим, повратком Патријарха Гаврила Дожића у земљу, њихова активност је пресјечена. Поставља се, међутим, питање - зашто комунисти тада, а и нешто касније, нијесу ништа предузели на разбијању Српске Православне Цркве? Комунистички режим је у Црној Гори остварио прве двије компоненте, а трећу није. За то је имао идеалне услове: велики дио свештенства Митрополије Црногорско-приморске страдао је током рата; у послеријатном периоду број свештеника у Црној Гори је стално опадао, због страховитог насиља режима и укидања Цетињске богословије; манастирска и црквена имања и већи дио имовине су конфисковани; већи дио цркава и манастира је током деценија руиниран и препуштен зубу времена, са намјерном тенденцијом ка тоило. Иако се на ово питање не може наћи брз одговор, једно је сигурно да, сем можда неколико слугански настројених свештеника, већина од преосталог свештенства и монаштва, као и Цркви оданог вјерујућег народа, био је против и саме помисли за одвајање од Српске Патријаршије. Зато су и спорадични заговорници те идеје, брзо ућутали. Уосталом, то је било вријеме када се Цркви није ни придавао било какав значај, шта више очекивано је и проповиједано њено скоро изумирање.

ДОБРОВОЉНИ ПРИЛОЗИ ЦРКВИ ОД 9. СЕПТЕМБРА - 4. ДЕЦЕМБРА 2000.

Димитрије Поповић	10	Анђелка Божић	5
Весна Поповић	10	Радомир Глигоревић	10
Верица Стојановић	20	Тихомир Глигоревић	10
Јордан Рајић	50	КСС "Огњена Марија"	2142
Радослав Мајиновић	20	Вуле Богуновић	50
Владо Наградић	15	Славомир Ранковић	50
Драгомир Јосиповић	20	Ђорђе Маринковић	10
Мира Ј.	5	Милисав Глоговац	100
Александра Јакшић	10	Љубиша из Аделаида	50
Драган Триван	10	Марина и М. Пјевач	20
Елвис Секулић	10	Бошко Ерделјан	10
Манојло Поповић	20	Зоран Самарџија	20
Раде Јоветић	48	Боро Андрић	10
Марија Живковић	10	Слободан Јевтић	10
Веселин и Б. Сворцан	30	Жељко Јевтић	40
Милан Блажановић	20	Обрен Поповић	20
Лабуд Ивановић	20	Вито Новаковић	30
Злата Пештерац	20	Раде и Фанија Јоветић	20
Мара Глигоревић	10	Неђо Килибарда	10
Ненад и Мара Глигоревић	30	Лазо и Стојанка Мрдић	50
Раде (нечитак потпис)	10	Весна и Душан Бошњак	20
Стефан Радовановић	50	Жељко и Тања Чикић	100
Војо Вукановић	45	Његослав Драгић	10
Снежана Дербогосијан	40	Дејан Драгић	10
Вангел Спасовски	20	Његослава Драгић	10
Младен Божић	25	Милан Блажановић	20
Мићановић Марина	20	Јово и Ранка Драгић	20
За + Воја Милошевића	20	Живорад Лукић	50
Фолк. група "Авала"	400	Зора Живак	10
Веселько Божић	10	Биљана Сворцан	10
Недељко Божић	10	Стојан и Евица Секулић	10
Недељка Божић	5	Зорка Шиповац	50

ПРИЛОЗИ ЗА СВЕТОСАВНИК

Евица Пантић	5	Весна Ковач	20
Дарко Глоговац	50	Милка Шућур	20
Срето Продић	20	Милица Миленковић	10
Лабуд Ивановић	10	Вера Кљајић	10
Димитрије Вулин	10	Витомир Новаковић	10
Марко Барјактаревић	20	Младен Младеновић	25
Вујадин Бијелић	20	Жељко Јевтић	60

- - - - -

БОЖИЋНИ ДАРАК

На акт епископа Западноевропског Г. Луке, да се помогну Срби који су у притвору у Хагу, управа ове црквено-школске општине на својој седници 10. децембра 2000. одлучила је да им пошаље скроман прилог од \$ 500.

То ће им добро доћи за Божић, а и да им дадне снаге да издрже.

Нисмо у могућности да испунимо Христову заповест, где каже: "Бејах у тамници и не обиђосте ме", али смо учинили што смо могли.

МИР БОЖЈИ – ХРИСТОС СЕ РОДИ!

R & D

FENCING & SUPPLIES

ABN 16 447 834

Pailing Fencing, Picket Fencing & Gates

Раденко Суботић

Phone: (03) 9436 4073

Mobile: 0402 216 821

Ако вам треба

нова дрвена

ограда

обратите се
свом Србину,

Раденку:

9436 4073

Епископ Никанор

**ЦРКВЕНА СЛАВА
СВЕТИ САВА
НЕДЕЉА
4. ФЕБРУАРА
2001.**

**Свету
архијерејску
литргију
служиће Њ.П.
Епископ Г.
Никанор са
почетком у 10.
часова**

**Домаћин славе
је г. Милан
Кљајић**

**По завршеном славском обреду у
цркви прећи ће се у Светосавски дом
на послужење и весеље.**

**СВЕТИ САВА СРБЕ ВОЛИ
ЗА СРБЕ СЕ БОГУ МОЛИ
СРПСКОМ РОДУ ДАЈЕ КРИЛА
СРПСКИ НАРОД БЛАГОСИЉА**

TAXATION

Public Accountant - Registered Tax Agent

Испуњавамо све врсте пореза. Чек добијете за 14 дана.

588. Plenty Rd. PRESTON, VIC. 3072

Милан Вековић-Тел.: 9478 1915

CONCRETE

Мајстор за све врсте бетонских радова.

Вуле Богуновић

Тел: 9434 5190 - Мобилни: 0408-365 214

BEOGRAD

Online

Нина и Ђорђе Петровић

mail@beograd.com.au - www.beograd.com.au

Shop7, Dandenong Arcade
236 Lonsdale St.
DANDENONG, VIC 3175
AUSTRALIA

Phone: (03) 9793 9755

Fax: (03) 9793 9283

Mobile: 0415 963 861

NMI PREMIUM MAINTENANCE

SECURITY DOORS - SLIDING SECURITY DOORS

GRILLES - FLYSCREENS

FREE QUOTES

НИКОЛА ИВАНЧЕВИЋ: 0413 075 857 - 9404 3201

**Радимо: Спољашње фасаде,
Унутрашњу реновацију,
Малтерисање свих врста...**

ЖЕЉКО ЈЕВТИЋ: 9437 7856

Мобилни: 0410 - 437 702

SVETOSAVNIK

ST. SAVA PARISH PUBLICATION

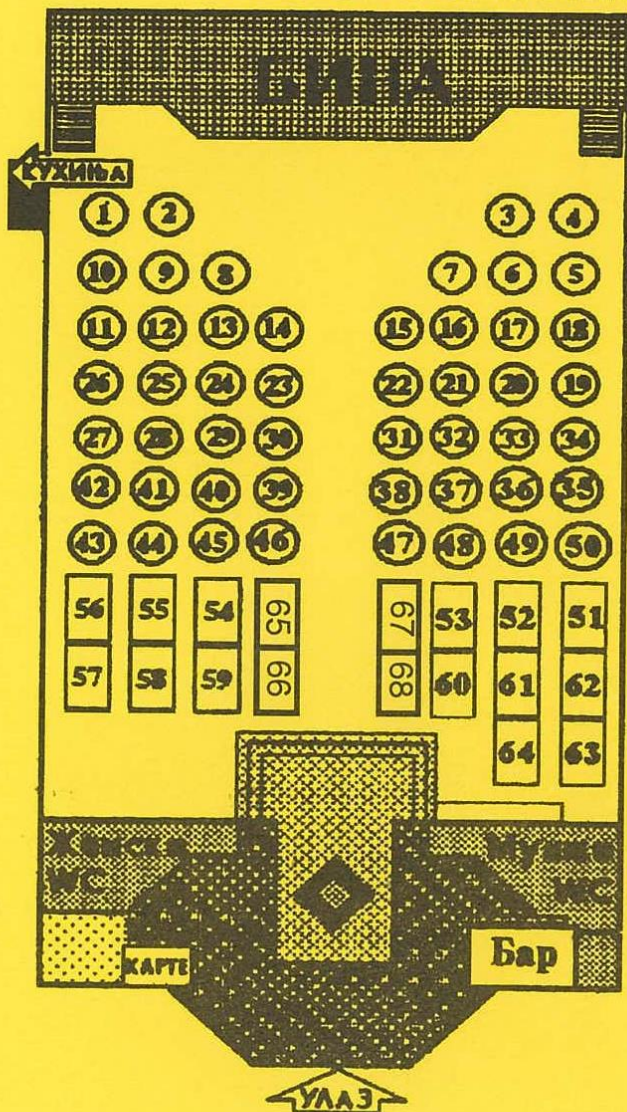
212. Diamond Creek Rd. GREENSBOROUGH, VIC. 3088

**УСПОМЕНА СА МИТРОВДАНСКОГ
САБОРА 2000:
Петар Кулинчевић
и
Даниела Јовановић**

ДОЧЕК СРПСКЕ НОВЕ ГОДИНЕ У СУБОТУ ВЕЧЕ 13. ЈАНУАРА 2001.

212. Diamond Creek Rd. GREENSBOROUGH

Карте су већ у
продаји и
можете их
обезбедити
недељом после
службе, на
Бадње вече и
Божих, као и
телефоном код:

Станиша:
9436 5880

Цвијетин:
9480 5549 (408)

Обезбедите на
време астал и
друштво за ово
весело вече.

Свира оркестар:
"РИТАМ СРЦА"

Улаз \$ 20.00
Пензионери \$ 15.

**САЛА ИМА
ХЛАЂЕЊЕ!**